

**ENR 5.3 OSTATNÉ AKTIVITY NEBEZPEČNEJ POVAHY A INÉ
POTENCIÁLNE NEBEZPEČENSTVÁ****5.3.1 Ostatné aktivity nebezpečnej povahy**

5.3.1.1 Neobsadené voľné balóny

5.3.1.1.1 Všeobecné pravidlá

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov Dopravný úrad môže v záujme bezpečnosti letovej prevádzky v určených častiach vzdušného priestoru zakázať alebo obmedziť lety lietajúcich športových zariadení alebo určených kategórií lietadiel.

Podľa ust. SERA.3140 Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 923/2012 sa lety neobsadených voľných balónov vykonávajú spôsobom, ktorým sa minimalizuje nebezpečenstvo pre osoby, majetok alebo pre ostatné lietadlá, a ktorý je v súlade s podmienkami stanovenými v Dodatku 2.

Podľa bodu 2.1 Dodatku 2 Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 923/2012 sa neobsadený voľný balón nesmie prevádzkovať bez povolenia štátu, nad ktorého územím sa vypúšťa.

5.3.1.1.2 Lhké neobsadené voľné balóny používané výhradne na meteorologické účely

Aerologické a radiačné centrum Poprad - Gánovce Slovenského hydrometeorologického ústavu vykonáva nad územím Slovenskej republiky pravidelnú sondáž atmosféry pomocou meteorologických sondážnych balónov. Podľa klasifikácie vo Vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 923/2012, Dodatku 2 a nižšie uvedených špecifikácií v odseku ENR 5.3.1.1.2.1, v prípade používaných meteorologických balónov a príslušných sond, ide o neobsadené voľné balóny kategórie "ľahké". Tieto balóny sú používané výhradne na meteorologické účely.

Poznámka: Pre komplexnú informáciu o vypúšťaní ľahkých neobsadených voľných balónov používaných výhradne na meteorologické účely na území okolitých štátov - pozri AIP príslušného štátu.

5.3.1.1.2.1 Miesto vypúšťania balónov, výška sondáže, režim merania (štandardné časy vypúšťania), špecifikácia sond a balónov:

**ENR 5.3 OTHER ACTIVITIES OF A DANGEROUS NATURE
AND OTHER POTENTIAL HAZARDS****5.3.1 Other activities of a dangerous nature**

5.3.1.1 Unmanned free balloons

5.3.1.1.1 General rules

In accordance with § 7 (1) of the Act No. 143/1998 Coll. on Civil Aviation (Aviation Act) and on amendment of some acts, the Transport Authority may, in the interest of air traffic safety in specified parts of airspace, prohibit or restrict flights of sports flying machines or specified categories of aircraft.

In accordance with para. SERA.3140 of Commission Implementing Regulation (EU) No 923/2012 an unmanned free balloon shall be operated in such a manner as to minimise hazards to persons, property or other aircraft and in accordance with the conditions specified in Appendix 2.

In accordance with Commission Implementing Regulation (EU) No 923/2012, Appendix 2, provision 2.1, an unmanned free balloon shall not be operated without authorisation from the State from which the launch is made.

5.3.1.1.2 Light unmanned free balloons used exclusively for meteorological purposes

Aerologic and radiation centre in Poprad - Gánovce of the Slovak Hydrometeorological Institute performs regular probes of the atmosphere above the territory of the Slovak Republic by meteorological trial balloons. In accordance with Commission Implementing Regulation (EU) No 923/2012, Appendix 2 and the specifications in para. ENR 5.3.1.1.2.1 presented below, in the case of the meteorological balloons in use and relevant probes, these are regarded as "light" category unmanned free balloons. These balloons are exclusively used for meteorological purposes.

Note: For comprehensive information on light unmanned free balloons launch exclusively used for meteorological purposes from the territory of neighbouring states - see AIP of the particular state.

5.3.1.1.2.1 The launch site, height of probe, regime of measuring (standard times of launch) and specification of probes and balloons:

Meno stanice: Name of station:	Poprad - Gánovce
Zemepisné súradnice: Coordinates:	490203N 0201924E
Nadmorská výška: Elevation:	703 m
Výška sondáže: Ceiling of probe:	cca 32 km (105 000 ft) approx. 32 km (105 000 ft)
Režim merania: Regime of measuring:	<ul style="list-style-type: none"> - rádio sondáž (štandardné časy vypustenia) 0600, 1115, 1800, 2315 UTC - denne (v prípade nutnosti sa výstup môže opakovať až do +90 min. po uvedenom štandardnom čase), - doba merania 90 min., - celková doba letu 120 min., - priemerná rýchlosť stúpania cca 5 - 6 m/s. <ul style="list-style-type: none"> - radio sounding (standard launch time) 0600, 1115, 1800, 2315 UTC - daily (in case of need, an ascend may be repeated up to +90 min. after the published standard time), - duration of measurement 90 min., - total time of flight 120 min., - average rate of climb approx. 5 - 6 m/s.

Rádiosonda Radio probe	
Rozmery: Dimensions:	220 x 80 x 75 mm
Hmotnosť: Mass:	cca 250 g approx. 250 g
Balón Balloon	
Priemer: Diameter:	2 - 6 m podľa nadmorskej výšky 2 - 6 m, depends on altitude
Hmotnosť: Balloon mass:	600 - 800 g

5.3.1.1.2.2 Vypúšťanie balónov, ktoré nie je vykonávané v čase a mieste ako je uvedené v odseku ENR 5.3.1.1.2.1, je predmetom povolenia vydaného Dopravným úradom. Žiadosť o povolenie sa predkladá písomne minimálne 15 dní pred plánovanou činnosťou na adresu:

Poštová adresa: Dopravný úrad
Oddelenie navigačných služieb
Letisko M. R. Štefánika
823 05 Bratislava 21

V žiadosti sa uvedie dátum, predpokladaný čas začatia a ukončenia letu balóna, zemepisné súradnice miesta vypustenia, predpokladaná maximálna nadmorská výška letu a kontaktné údaje žiadateľa. Za predpokladu minimálneho nebezpečenstva pre osoby, majetok alebo pre ostatné lietadlá vydá Dopravný úrad povolenie, v ktorom ustanoví požiadavky na koordináciu s príslušným stanovišťom ATS.

5.3.1.1.3 Neobsadené voľné balóny iné ako ľahké balóny používané výhradne na meteorologické účely

5.3.1.1.3.1 Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov Dopravný úrad zakazuje prevádzku neobsadených voľných balónov iných ako ľahkých balónov používaných výhradne na meteorologické účely vo vzdialenosti menšej ako 20 km od ARP riadených letísk (pozri AIP SR, sekcia AD 2).

5.3.1.1.3.2 V odôvodnených prípadoch môže Dopravný úrad, po koordinácii s poskytovateľom letových prevádzkových služieb, udeliť výnimku z odseku ENR 5.3.1.1.3.1.

5.3.1.1.3.3 Postupy vypúšťania mimo priestorov uvedených v odseku ENR 5.3.1.1.3.1

Žiadosť o povolenie sa predkladá písomne minimálne 15 dní pred plánovanou činnosťou na adresu:

Poštová adresa: Dopravný úrad
Oddelenie navigačných služieb
Letisko M. R. Štefánika
823 05 Bratislava 21

V žiadosti sa uvedie dátum, predpokladaný čas začatia a ukončenia letu balóna, zemepisné súradnice miesta vypustenia, predpokladaná maximálna nadmorská výška letu a kontaktné údaje žiadateľa. Za predpokladu minimálneho nebezpečenstva pre osoby, majetok alebo pre ostatné lietadlá vydá Dopravný úrad povolenie, v ktorom ustanoví požiadavky na koordináciu s príslušným stanovišťom ATS a zabezpečí publikovanie správy NOTAM.

5.3.1.1.2.2 The balloons launch that is not performed at the time or site as specified in para. ENR 5.3.1.1.2.1 is subject of authorization by the Transport Authority. The application for the authorization shall be submitted 15 days before the planned activity to:

Postal address: Transport Authority
Air Navigation Services Department
Letisko M. R. Štefánika
823 05 Bratislava 21

The application specifies date, estimated time of commencement and completion of launch, launch site geographical coordinates, expected maximum altitude of flight and contact data of the applicant. In such a manner as to minimize danger to persons, property and other aircraft the Transport Authority will issue appropriate authorization stipulating requirements for coordination with appropriate ATS unit.

5.3.1.1.3 Unmanned free balloons other than light balloons exclusively used for meteorological purposes

5.3.1.1.3.1 In accordance with § 7 (1) of Act No. 143/1998 Coll. on Civil Aviation (Aviation Act) and on amendment of some acts, the Transport Authority prohibits operations of unmanned free balloons other than light balloons exclusively used for meteorological purposes within 20 km from ARP of controlled aerodromes (see AIP S. R, section AD 2).

5.3.1.1.3.2 The Transport Authority after coordination with air traffic service provider may, where appropriate, issue the exemption from para. ENR 5.3.1.1.3.1.

5.3.1.1.3.3 Balloons launch procedures outside the areas inscribed in para. ENR 5.3.1.1.3.1

The application for the authorization shall be submitted 15 days before the planned activity to:

Postal address: Transport Authority
Air Navigation Services Department
Letisko M. R. Štefánika
823 05 Bratislava 21

The application specifies date, estimated time of commencement and completion of launch, launch site geographical coordinates, expected maximum altitude of flight and contact data of the applicant. In such a manner as to minimize danger to persons, property and other aircraft the Transport Authority will issue appropriate authorization stipulating requirements for coordination with appropriate ATS unit and will take necessary measures for publishing a NOTAM.